

Vo svojej prvej etape združovalo najmä aktivistov z radov rôznych inštitúcií, vedcov, podnikateľov a. i. so záujmom o rozvoj územia. Myšlienka budovania geomontánneho parku si získala postupne dôveru dotknutých obcí, ktoré sú členmi priamo alebo prostredníctvom svojich združení – mikroregiónov.

Geoparky možno charakterizovať ako územia, ktoré majú geologický potenciál určitého významu alebo estetických hodnôt, väčšinou úzko spojený s ekologickým, historickým, archeologickým alebo kultúrnym potenciálom. Pre územie obcí banskobystrického okresu je zhodnotenie bohatých geologicko-montanistických, kultúrno-historických a ekologických daností na prezentáciu a rozvoj cestovného ruchu významnou príležitosťou pre ich ekonomický rozvoj s dôrazom na jeho vyváženosť a trvalodržateľnosť vo vzťahu k existujúcim hodnotám.

Hlavným cieľom VSP BBGMP je vybudovanie trvalodržateľného produktu cestovného ruchu, budovaného na princípoch partnerstva subjektov, ktoré vo vymedzenom území pôsobia.

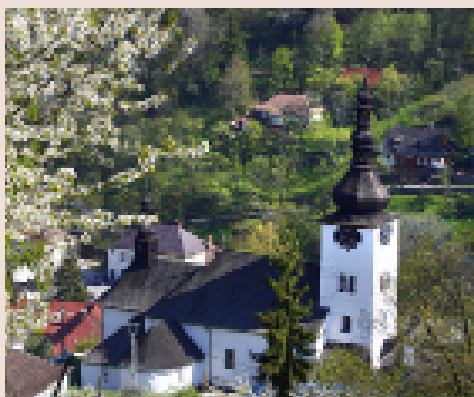
Zámerom partnerstva je pripraviť územie obcí banskobystrického okresu so záujmom o princípy prístupu LEADER na realizáciu integrovanej stratégie a tak napomôcť ekonomickému rastu územia.

PRÍSTUP LEADER - PRÍLEŽITOSŤ PRE ROZVOJ VIDIEKA

 Rozvoj vidieka, integrovaný rozvoj vidieka - sú pojmy, s ktorými sa v poslednej dobe stretávame dosť často. Dôležité pre obyvateľov vidieka však je, aby sme neostali len pri pojmoch ale aby sme na vidieku skutočne pocítili potrebnú zmenu. V tomto období majú vidiecke obce a mestá príležitosť získať finančné zdroje na rozvoj svojich území prostredníctvom osi 4 LEADER, ktorá podporuje integrovaný rozvoj vidieckych území.

Možnosť získania finančného balíka pre rozvoj územia je určite veľkou motiváciou, v súvislosti s integrovaným rozvojom je však dôležité si uvedomiť, že získanie finančných prostriedkov by rozhodne nemalo byť cieľom. Na to aby sme dosiahli dlhodobý a systematický rozvoj územia je naozaj užitočné princípy integrovaného rozvoja to znamená princípy prístupu LEADER, poctivo dodržiavať. Lebo práve tieto zásady, ktoré sa úspešne odskúšali už vo viacerých krajinách a ich vidieckych územiach pomohli rozvoj úspešne naštartovať.

Integrovaný rozvoj územia sa definuje ako inovátny prístup k rozvoju vidieka, ktorý sa realizuje na konkrétnom území, kde do plánovania a rozhodovania, ktoré prebieha na miestnej úrovni je potrebné zapojiť čo najviac miestnych aktérov, ktorí zastupujú

čo najviac sektorov aktívnych v danom území. Integrovaný prístup znamená využívanie najmä miestnych zdrojov - ľudských, materiálnych kultúrnych, prírodných, finančných v kombinácii s vonkajšími zdrojmi. Integrovaný rozvoj realizujú miestni aktéri v partnerstve, ktorí spolupracujú vo vnútri územia ale sú otvorení aj podnetom a skúsenostiam zvonka.

Integrovaný rozvoj sa realizuje systematicky, na základe vopred spracovaného dlhodobého programu rozvoja územia, ktorý vo svojom obsahu rieši rozvoj územia ako celku.

Prečo je integrovaný rozvoj pre vidiek taký užitočný?

- podporuje aktivizáciu a budovanie kapacity miestneho obyvateľstva, miestnych spoločenstiev na viacerých úrovniach:
- podporuje účasť miestnych obyvateľov na plánovacích a rozhodovacích procesoch rozvoja – prínosom je spracovaný rozvojový program územia, ktorý je odrazom skutočných potrieb jeho obyvateľov, a je verejnosťou akceptovaný.
- podporuje vznik novátorských nápadov na riešenie problémov územia a ich realizáciu miestnymi obyvateľmi – prínosom je stabilizácia obyvateľstva vo vidieckom prostredí, vytvorené podmienky na sebarealizáciu pre aktívnych obyvateľov, zlepšenie ekonomických, sociálnych ako aj environmentálnych podmienok v území
- vytvára podmienky pre získavanie nových zručností miestnych obyvateľov – tvorba a realizácia projektov, výmena skúseností, komunikačné zručnosti, realizácia nových činností
- podporuje spoluprácu účastníkov vo vnútri územia ale aj mimo riešeného územia – prínosom je výmena skúseností, technológií, know-how. Nápady sa realizujú efektívnejšie, bez učenia sa na vlastných chybách

• podporuje vznik miestneho verejno-súkromného partnerstva, združujúceho kľúčové subjekty rozvoja územia všetkých sektorov – prínosom je realizácia rozvoja ako celku pomocou viaczdrojového financovania, pomocou systematickej činnosti skúsených miestnych manažérov území. V tejto súvislosti je potrebné si uvedomiť, že prostredníctvom osi 4 LEADER Plánu rozvoja

vidieka sa môže vidiecke územie svojou integrovanou stratégiou uchádzať o finančnú podporu len na realizáciu opatrení, ktoré sú podporované z PRV. Avšak potreby územia zadefinované v integrovanej stratégii sú zvyčajne širšie ako sú možnosti financovania prostredníctvom osi 4 LEADER. Preto nie je možné spolíhať sa len na finančné prostriedky prístupu LEADER ale fungujúce verejno-súkromné partnerstvo zabezpečuje na realizáciu aj iné zdroje. V tomto prípade nie je potrebné sa spolíhať len na vonkajšie finančné zdroje ale združovať miestne zdroje. Integrovaný rozvoj územia nie je jednoduchý proces, v dlhodobom horizonte však prináša očakávané výsledky.

PROJEKT „ROZVOJ VIDIECKEHO ÚZEMIA BANSKOBYSSTRICKÉHO GEOMONTÁNNEHO PARKU PRÍSTUPOM LEADER

 Základnou podmienkou prístupu LEADER je existencia verejno-súkromného partnerstva, ktoré vyracuje integrovanú stratégiu rozvoja zadefinovaného územia. Príprava územia na prístup LEADER je náročný proces, na ktorý bolo možné získať finančnú podporu v rámci výzvy Ministerstva pôdohospodárstva, na ktorú zareagovalo práve občianske združenie Banskobystrický geomontánny park, ktoré splnilo všetky podmienky.

Občianske združenie pripravilo projekt Rozvoj vidieckeho územia Banskobystrického geomontánneho parku (skrátene územie BBGMP) prístupom LEADER, ktorý bol úspešný a bol podporený MP SR v rámci Programu rozvoja vidieka, opatrenie 3.5.

Územím BBGMP sú obce, ktoré prejavili záujem o činnosť v partnerstve, sú to : Brusno, Ľubietová Povrazník, Pohronský Bukovec, Hiadel, Medzibrod, Moštenica, Strelníky, Lučatín, Motyčky, Turecká, Dolný Harmanec, Staré Hory, Donovaly, Harmanec, Špania Dolina, Slovenská Ľupča, Selce, Nemce, Priechod, Baláže, Kynceľová, Podkonice, Králiky, Riečka, Tajov, Kordíky, Poniky, s počtom obyvateľov 21 399.

Mapa územia